

Granskning av
grundskolans
måluppfyllelse

Rapport

Skövde kommun

2026-01-16

Antal sidor 20

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	Sammanfattning	3
2	Bakgrund	5
3	Syfte och revisionsfrågor	5
3.1	<i>Avgränsning</i>	5
4	Revisionskriterier	5
5	Metod	6
6	Resultat av granskningen	7
6.1	<i>Målluppfyllelse</i>	7
6.2	<i>Resurser</i>	9
6.2.1	Bedömning	10
6.3	<i>Trygghet och studiero</i>	11
6.3.1	Bedömning	13
6.4	<i>Särskilt stöd</i>	13
6.4.1	Bedömning	15
6.5	<i>Teknik och digitalisering</i>	15
6.5.1	Bedömning	16
6.6	<i>Systematiskt kvalitetsarbete</i>	17
6.6.1	Bedömning	18
7	Samlad bedömning och rekommendationer	20

1 SAMMANFATTNING

Azets har av Skövde kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt redovisa kunskapsresultaten i grundskolan och utvecklingen av desamma under de senaste åren. Vi ska bedöma om nämndens styrning är tillfredsställande för att eleverna i grundskolan ska nå målen för utbildningen. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2025.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om barn- och utbildningsnämndens styrning är ändamålsenlig för att eleverna i grundskolan ska kunna nå målen för utbildningen.

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att barn- och utbildningsnämndens styrning i allt väsentligt är ändamålsenlig så att eleverna i grundskolan ska kunna nå målen för utbildningen.

Bakgrunden till vår samlade bedömning är att barn- och utbildningsnämnden har beslutat om en resursfördelningsmodell som kvantitativt och kvalitativt tar hänsyn till faktorer som påverkar elevernas förutsättningar att nå målen och därmed ger skolenheterna likvärdiga förutsättningar att vidta åtgärder.

Eleverna i kommunens grundskola är i hög grad trygga i skolan, men flickor i lägre grad än pojkar. Studieron utgör däremot en större utmaning.

Målluppfyllelsen är lägre i Skövde kommun än genomsnittet i riket och lägre än vad den statistiskt borde vara i förhållande till kommunens socioekonomiska struktur. Många lärare uppger i skolenkät att de inte upplever att utredningar om särskilt stöd genomförs skyndsamt eller att vidtagna åtgärder motsvarar de behov som elev bedömts ha. I intervjuer framgår att elever får särskilt stöd, men inte alltid i den omfattning som krävs. Huvudmannen har vidtagit åtgärder bland annat genom att starta pedagogiskt center och arbete med goda lärmiljöer.

Nämnden har tagit fram en strategi för teknikanvändning och digitalisering. Frågan om likvärdig tillgång är aktuell.

Slutligen grundar vi vår bedömning på att huvudmannen bedriver ett kvalitetsarbete med systematik. Vi ser att nämnden säkerställer ett tydligt informationsflöde mellan huvudman och verksamhet i båda riktningarna, vilket gör att styrningen är tydlig ner i organisationen samtidigt som huvudmannen har god kunskap om resultat, verksamhet och förutsättningar på enhetsnivå. Vi noterar vidare att flera insatser nyligen genomförts för att stärka förutsättningarna för trygghet, studiero och hög målluppfyllelse.

På följande sida redovisas våra samlade bedömningar av respektive revisionsfråga.

<div style="text-align: center;"> Nej Endast delvis I allt väsentligt Ja </div> 	
Revisionsfråga	Bedömning
Fördelas resurser till skolenheterna med hänsyn till elevernas olika förutsättningar och behov?	Ja
Bedriver skolan ett ändamålsenligt arbete för att tillförsäkra eleverna en undervisning som präglas av trygghet och studiero?	I allt väsentligt
Får elever i behov av särskilt stöd, det stöd som de behöver?	Endast delvis
Har nämnden tagit fram strategi, mål, riktlinjer eller rutiner för teknikanvändningen/ digitaliseringen i grundskolan?	Ja
Bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete utifrån studiero och kunskapsmålen för utbildningen?	I allt väsentligt

För närmare beskrivning av bakgrunden till våra bedömningar hänvisar vi till respektive avsnitt i revisionsrapporten.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi barn- och utbildningsnämnden att:

- säkerställa att elever ges särskilt stöd i enlighet med åtgärdsprogram. Parallellt med centrala insatser för likvärdigt särskilt stöd, såsom pedagogiskt centrum, säkerställa att elever vid skolenheterna får ett särskilt stöd som motsvarar behoven i form och omfattning (3 kap. 7 § 3 st. Skoll)
- följa upp och utvärdera särskilt utvalda områden. (4 kap. 5 § Skoll och Skolverkets allmänna råd Systematiskt kvalitetsarbete, SKOLFS 2012:98)
 - analysera och vidta åtgärder avseende skillnaderna mellan flickor och pojkar avseende trygghet.
 - analysera och vidta åtgärder avseende lärares svar på frågor om stöd och särskilt stöd.
 - följa upp effekterna av de insatser som nyligen införts, till exempel pedagogiskt center, skolsociala team och skolkonferens, för att stärka arbetet med ledning och stimulans, extra anpassning och särskilt stöd.
 - löpande följa upp och utvärdera effekterna av de insatser som nu genomförs kring kommunens lärmiljöer.

2 BAKGRUND

Azets har av Skövde kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt redovisa kunskapsresultaten i grundskolan och utveckling av desamma under de senaste åren. Vi ska bedöma om nämndens styrning är tillfredsställande för att eleverna i grundskolan ska nå målen för utbildningen. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2025.

Det finns flera olika faktorer som påverkar elevernas förutsättningar att nå målen för grundskolan. Det handlar till exempel om socioekonomiska bakgrundsfaktorer och skolans kompensatoriska arbete. Alla barn ska få ledning och stimulans för att kunna utvecklas så långt som möjligt. Elever som befaras inte nå målen för utbildningen ska få extra anpassningar och vid behov särskilt stöd. Arbetsmiljön ska vara god, till exempel ska undervisningen präglas av studiero, vilket innebär att "det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen".

Revisorerna bedömer att brister i det kompensatoriska arbetet och undervisning som inte präglas av studiero inte ger elevernas de förutsättningar som de har rätt till för att kunna nå målen för utbildningen och bli behöriga till nationellt program i gymnasieskolan.

3 SYFTE OCH REVISIONSFRÅGOR

Syftet med granskningen har varit att bedöma om barn- och utbildningsnämndens styrning är ändamålsenlig för att eleverna i grundskolan ska kunna nå målen för utbildningen.

Granskningen har omfattat följande revisionsfrågor:

- Fördelas resurser till skolenheterna med hänsyn till elevernas olika förutsättningar och behov?
- Bedriver skolan ett ändamålsenligt arbete för att tillförsäkra eleverna en undervisning som präglas av trygghet och studiero?
- Får elever i behov av särskilt stöd, det stöd som de behöver?
- Har nämnden tagit fram strategi, mål, riktlinjer eller rutiner för teknikanvändningen/digitaliseringen i grundskolan?
- Bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete utifrån studiero och kunskapsmålen för utbildningen?

3.1 AVGRÄNSNING

Granskningen har avgränsats till grundskolan.

4 REVISIONSKRITERIER

I granskningen har revisionskriterierna utgjorts av:

- kommunallagen (2017:725) 6 kap § 6
- skollagen (2010:800) 2 kap 8 b och 25 §§, 3 kap. 8 § 3 stycket, 4 kap. 3-5-6 och 7 §§

5 METOD

Granskningen har genomförts genom studier av Skolinspektionens skolenkät och beslut, offentlig statistik vad gäller kunskapsresultat och interna kommunala dokument samt intervjuer med barn- och utbildningsnämndens presidium, skolchef, avdelningschef grundskola, biträdande avdelningschef grundskola, chefscontroller, kvalitetscontroller samt urval av rektorer, lärare och personal inom elevhälsan.

I rapporten har kunskapsresultaten i kommunens grundskolor aggregerat, utifrån tillgänglig offentlig statistik, under de senaste åren översiktligt redovisats och jämförts med rike, kommungrupp och liknande kommuner.

De bedömningar som avlämnas i granskningen har utgått ifrån följande bedömningsnivåer.

Rapporten är faktakontrollerad av skolchef och avdelningschef grundskola.

6 RESULTAT AV GRANSKNINGEN

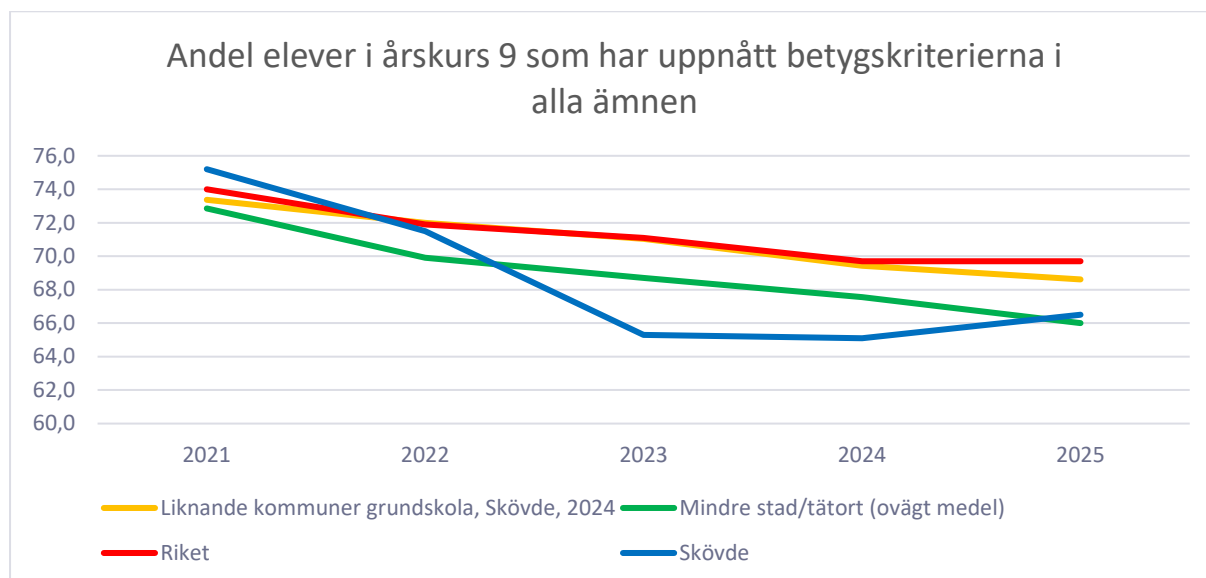
6.1 MÅLUPPFYLLELSE

Tabellen nedan visar andel elever i årskurs 9 som går i kommunal grundskola Skövde kommun, som har uppnått betygskriterierna i alla ämnen. Målluppfyllelsen i Skövde kommun jämförs med den genomsnittliga målluppfyllelsen i kommungruppen, liknande kommuner grundskola och riket.

Uppnått betygskriterierna i alla ämnen, åk 9	Andel (%) 2025
Skövde	66,5 %
Kommungrupp ¹	66,0 %
Liknande kommuner grundskola	68,6 %
Riket	69,7 %

Kolada, SKR

Vi kan konstatera att målluppfyllelsen i Skövde kommuns kommunala skolenheter läsåret 2024/2025 var lägre än genomsnittet i rike och liknande kommuner, men högre än genomsnittet i kommungruppen. Diagrammet nedan visar hur målluppfyllelsen har utvecklats över tid, från 2021 till 2025.

Kolada, SKR

Av diagrammet framgår att målluppfyllelsen sjönk från 2021 till och med 2023. Därefter har den stabiliserats runt 66 procent.

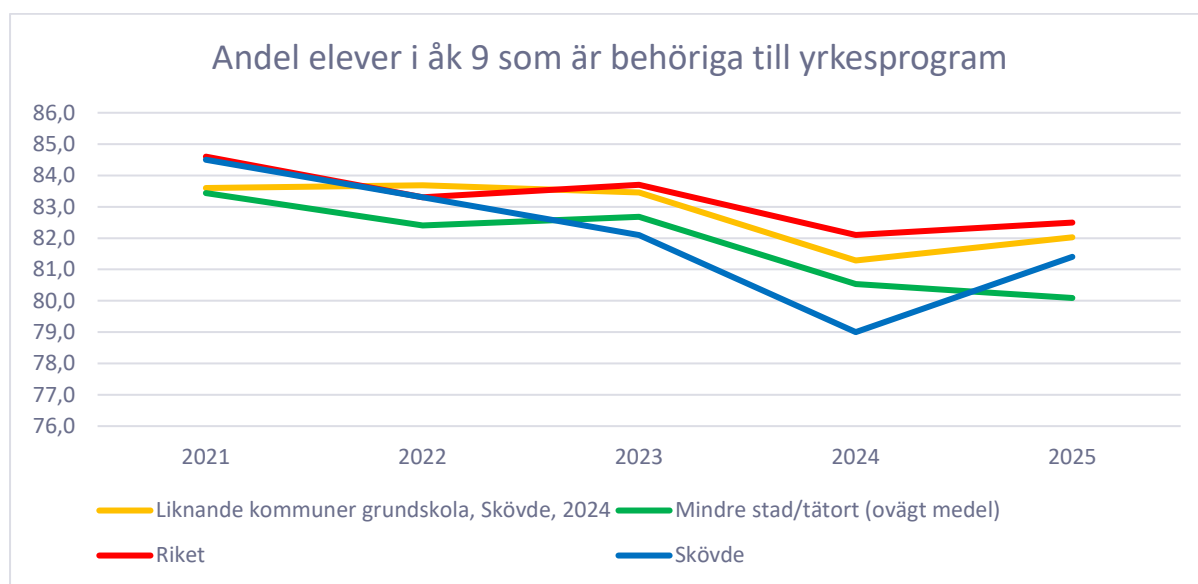
I tabellen nedan redovisas två andra mått på målluppfyllelse efter grundskolans slut: behörighet till yrkesprogram och meritvärde.

¹ Mindre stad/tätort

Målluppfyllelse 2025	Behöriga till yrkesprogram	Meritvärde ²
Skövde	81,4 %	219,0
Kommungrupp	80,1 %	214,3
Mest lika kommuner	82,0 %	216,7
Riket	82,5 %	223,5

Kolada, SKR

Andel elever som når behörighet till gymnasieskolan ligger i paritet med jämförelseobjekten. Det gäller även genomsnittligt meritvärde.

Av diagrammet ovan framgår att andelen elever som blev behöriga till yrkesprogram sjönk kontinuerligt från 2021 till 2024. År 2025 vände dock resultatet och målluppfyllelsen ökade med 2,4 procentenheter.

I förhållande till kommunens socioekonomiska struktur³ var målluppfyllelsen efter läsåret 2023/2024 lägre i Skövde kommun än vad modellberäknat värde visar. Det gäller särskilt andel elever som uppnått betygskriterierna i alla ämnen, där målluppfyllelsen var drygt 7 procentenheter lägre än beräknat värde. Andel elever som uppnått gymnasiebehörighet var knappt fem procentenheter lägre.

² Uppgiften avser 17 ämnen och maxvärdet är 340 poäng. En elev som når E (godkänt) i alla ämnen når upp till ett meritvärde om 170 poäng

³ Hänsyn tas till behov av ekonomiskt bistånd, nyinvandrade elever, andel elever med okänd bakgrund, vårdnadshavarnas utbildningsnivå och kön.

6.2 RESURSER

I Skolverkets statistik (Siris), som bygger på uppgifter som kommunerna lämnar till SCB, framgår att genomsnittskostnaden för en grundskoleelev i Skövde kommun år 2024 var 124 357 kronor, vilket var närmare 3 800 kronor högre än året dessförinnan.

Nedan görs en jämförelse med genomsnittlig kostnad i kommungrupp, liknande kommuner och för rikets samtliga huvudmän.

2024	Totalt (kr)	Lokaler och inv.	Undervisn.	Skolmål-tider	Lärverktyg, utrumm	Elevhälsa	Övr. ⁴
Skövde	124 357	20 133	69 040	6 768	7 100	5 110	16 206
Kommungrp	139 133	22 913	76 887	7 994	5 744	5 161	20 434
Liknande kommuner	140 538	21 399	77 175	8 509	6 199	5 284	21 971
Riket	142 927	24 913	79 115	7 963	5 999	5 053	19 883

Kolada, SKR

Vi ser att den totala genomsnittskostnaden per elev i Skövde kommun är lägre än genomsnittet för jämförelseobjekten. I förhållande till riket är lokalkostnaderna och övriga kostnader 18–19 procent lägre och undervisningskostnaden närmare 13 procent lägre. Kostnader för lärverktyg är dock högre, motsvarande 18 procent.

I intervjuer konstaterar flera respondenter att kostnaderna för grundskola och fritidshem i Skövde kommun är lägre än i jämförbara kommuner och statistiskt förväntad kostnad. Det upplevs som utmanande att nå en hög målluppfyllelse eller att vända en negativ kunskapsutveckling med befintlig resurstilldelning. Befintliga resurser används dock på ett sådant sätt att så hög målluppfyllelse som möjligt ska kunna uppnås, enligt respondenterna.

Resurser till kommunens grundskoleenheter fördelas med stöd i barn- och utbildningsnämndens resursfördelningsmodell.⁵ Grundskolans verksamhet finansieras genom anslag, grundbelopp, strukturell resursfördelning, socioekonomisk resursfördelning samt tillägg för extraordinära insatser efter ansökan utifrån behov hos enskild elev.

Anslag avser lön för gemensam personal, elevhälsa, lokalkostnader, måltider, kapitalkostnader samt övriga gemensamma kostnader såsom systemkostnader och simundervisning. Kostnader för elevhälsan inkluderar, förutom den lagreglerade elevhälsan exklusive specialpedagogisk insats, även studie- och yrkesvägledare och logoped. Även kostnader för pedagogiskt center⁶ finansieras genom anslag.

⁴ I övrigt ingår allt som inte ingår i andra kostnadsslag. Det handlar t.ex. om elevassistenter, studie- och yrkesvägledning och administration.

⁵ BUN 2024-12-09 § 81

⁶ Pedagogiskt center omfattar tre verksamheter: resursskola, akutskola och kommunal särskild undervisningsgrupp.

Grundbeloppet betalas ut per elev och årskurs med lägst tilldelning per elev i mellanstadiet. Tilldelningen per elev i förskoleklass och lågstadium är något högre och högst är tilldelningen per elev i högstadium.

Strukturell resursfördelning riktar sig till enheter på landsbygden, då dessa enheter på grund av ett lägre elevantal har svårare för att organisera verksamheten effektivt framst vad gäller antal elever per klass.

Den socioekonomiska resursfördelningen baseras på ett av SCB framtaget socioekonomiskt index per skolenhet. Följande faktorer beaktas:

- vårdnadshavarnas utbildningsnivå
- året när eleven invandrade till Sverige
- vårdnadshavarnas inkomst
- elevens kön
- ekonomiskt bistånd till vårdnadshavare
- om eleven är folkbokförd på samma adress som båda vårdnadshavare
- antal syskon som är folkbokförda i hemmet
- socioekonomisk status på bostadsområdet där eleven är folkbokförd

Den socioekonomiska resursfördelningen per elev varierar i Skövde kommun mellan 576 kronor och 7 451 kronor. Lägst ersättning erhåller Heneskolan och högst Rydskolan tätt följd av Eriksdalsskolan 7–9.

Sedan år 2022 förfogar avdelningschef för grundskola, efter en budgetförstärkning, för en budgetpost som fördelas till skolenheterna utifrån en kvalitativ analys av var behov finns. Bakgrunden till den nya budgetposten hos grundskolechefen var enligt uppgift i intervju att det upplevdes som ett problem att grundskolechefen saknade utrymme att fördela medel utifrån behov som uppstod under året. På detta sätt tar huvudmannen, enligt skolchef och avdelningschef, sitt ansvar för det kompensatoriska uppdraget, det vill säga att sträva efter att uppväga skillnader i elevernas förutsättningar att uppnå utbildningens mål. Resurserna fördelas löpande under året. Förvaltningen och rektorer uppger i intervjuer att denna förändring i resursfördelning fungerar väl.

6.2.1 Bedömning

Vår bedömning är att resurser fördelas till skolenheterna med hänsyn till elevernas olika förutsättningar och behov.

Vi grundar vår bedömning på att kommunen utöver anslag och grundbelopp har en strukturell resursfördelning riktad mot landsbygdsskolor, samt socioekonomisk resursfördelning som baseras på socioekonomiskt index framtaget av SCB. Därtill grundar vi bedömningen på att grundskolechef sedan 2022 förfogar över en budgetpost som fördelas utifrån kvalitativ analys, till följd av ett identifierat behov av att kunna fördela medel under året utefter behov som uppstår.

6.3 TRYGGHET OCH STUDIERO

Nedan följer en redovisning av grundskollärares och elevers, i årskurs 5 och årskurs 8, svar på frågor i den senaste skolenkäten från Skolinspektionen. Elevernas svarsfrekvens var 92 procent respektive 82 procent. Svarsfrekvensen hos lärarna var 65 procent. I kolumnen medelvärde⁷ anges två uppgifter. Den första avser Skövde kommun och den andra medelvärde för samtliga svar i enkätomgången våren 2025.

Grundskolan åk. 5	Alltid	Ofta	Ibland	Sällan	Aldrig	Medelvärde
Hur ofta är det arbetsro på lektionerna?	3 %	38 %	45 %	12 %	i.u.	5,7 / 5,6
Hur ofta är det så stökigt på lektionerna att du har svårt att koncentrera dig?	2 %	13 %	41 %	36 %	6 %	5,8 / 5,7
Känner du dig rädd för andra elever i skolan?	1 %	2 %	9 %	24 %	62 %	8,7 / 8,5

Skolenkäten för elever i årskurs 5 respektive årskurs 8 våren 2025, Skolinspektionen

Eleverna i Skövde kommun svarar i paritet med genomsnittet i enkätomgången. På frågan om du känner dig trygg i skolan, som inte redovisas i tabellen ovan, anger 53 procent att det stämmer "helt och hållet" och 35 procent att det stämmer "till stor del". Två procent anger att det inte stämmer alls. Medelvärdet i kommunen hamnar på 8,0 att jämföra med enkätomgångens genomsnitt på 7,8.

Grundskolan åk. 8	Alltid	Ofta	Ibland	Sällan	Aldrig	Medelvärde
Hur ofta är det arbetsro på lektionerna?	6 %	29 %	47 %	14 %	i.u.	5,5 / 5,5
Hur ofta är det så stökigt på lektionerna att du har svårt att koncentrera dig?	i.u.	17 %	36 %	36 %	6 %	5,6 / 5,6
Känner du dig rädd för andra elever i skolan?	i.u.	4 %	13 %	22 %	57 %	8,2 / 8,3

Skolenkäten för elever i årskurs 5 respektive årskurs 8 våren 2025, Skolinspektionen

Eleverna i Skövde kommun svarar i paritet med genomsnittet i enkätomgången. Men eleverna i årskurs 8 svarar något mer negativt än eleverna i årskurs 5. På frågan om du känner dig trygg i skolan anger 34 procent att det stämmer "helt och hållet" och 44 procent att det stämmer "till stor del". Fyra procent anger att det inte stämmer alls. Medelvärdet i kommunen hamnar på 7,0 att jämföra med enkätomgångens genomsnitt på 7,2.

I både årskurs 5 och årskurs 8 svarar flickorna mer negativt än pojkarna på frågor om trygghet. Det gäller också i enkätomgången i stort. Synen på studiero skiljer inte så mycket mellan könen, men även inom detta område svarar flickorna i årskurs 8 mer negativt.

Nedan följer en tabell över lärarnas svar på frågor om studiero och trygghet.

⁷ Medelvärdet och indexvärdet hamnar på en skala mellan 0-10, där 10 innebär att respondenterna anger det mest positiva värdet och 0 det mest negativa värdet. Ett högt medelvärde uppfattas alltid som mer positivt än ett lågt.

Lärare grundskolan	Alltid	Ofta	Ibland	Sällan	Aldrig	Medelvärde
Hur ofta går en stor del av lektionstiden till att upprätthålla ordningen?	i.u.	16 %	30 %	40 %	12 %	6,1 / 6,3
Hur ofta upplever du att det är studiero på dina lektioner?	13 %	70 %	15 %	i.u.	i.u.	7,3 / 7,4

Skolenkäten för undervisande lärare våren 2025, Skolinspektionen

Lärarnas i Skövde svar ligger i paritet med genomsnittet i enkätomgången. Närmare var tredje lärare anger att en stor del av lektionen ibland går åt till att upprätthålla ordningen och var sjätte att det ofta gör det.

80 procent av lärarna anger i enkäten att de "helt och hållet" eller "till stor del" upplever att eleverna känner sig trygga i skolan. Medelvärdet i Skövde är detsamma som i enkätomgången, 7,1.

Lärarna upplever i högre grad än eleverna att det råder studiero på lektionerna, men de upplever i lägre grad än eleverna själva att eleverna känner sig trygga i skolan.

Barn- och utbildningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde i september 2025 att upphäva *Riktlinjer för trygghet och studiero*. Orsaken till beslutet är att riksdagen har genomfört flera förändringar i kollagen och att sektorn bedömer att det därmed inte finns behov av politiskt styrdokument inom området. Arbetet med trygghet och studiero kan bedrivas med stöd av statens och sektorns stödmaterial.⁸ För arbete mot kränkande behandling och diskriminering finns styrdokument i form av rapportmall för plan mot kränkande behandling och självinstruerande digitalt system vid anmälan, utredning och avslutning av ärende om kränkande behandling och diskriminering.

Av kommunens årsredovisning för 2024 framgår att det vid grundskoleenheterna bedrivs en samverkan mellan "rektor, lärare och elevhälsans personal för att kartlägga, planera och vidta åtgärder för ökad trygghet och studiero på skolorna".⁹ Eleverna involveras bland annat genom elevenkäter och trygghetsvandringar. Bland rektorerna finns en fokusgrupp som arbetar med trygghet och studiero.

I huvudmannens dokumenterade kvalitetsarbete för grundskolan görs bedömningen att tryggheten generellt är "god i de flesta skolor".¹⁰ Denna bild bekräftas i intervjuer. Där klassråd och elevråd systematiskt används bedöms tryggheten öka, enligt kvalitetsrapporten.¹¹ Studieron varierar mer och utgör en större utmaning. Elevernas svar i skolenkäten 2025 var dock bättre jämfört med svaren 2023. Kommunens nyligen upprättade pedagogiska center, som beskrivs mer ingående i kapitel 6.4, uppges i intervjuer också ha positiva effekter på studieron. Detta eftersom det nu finns en tillgänglig lösning för att säkerställa undervisning för elever som tillfälligt behöver lyftas ur sin ordinarie undervisningsgrupp, till exempel på grund av utåtagerande beteende.

Därtill sker inom kommunen nu en större satsning på lärmiljöer, en så kallad lärmiljöresa, där 22 miljoner har avsatts under 2026 och 2027 för att se över och förnya miljöerna i de kommunala

⁸ BUN 2025-09-29 § 57

⁹ Skövde kommun 2024 Årsredovisning, sid. 59

¹⁰ HUSK Läsår 2024/2025 grundskolan (2025-09-30), sid. 5

¹¹ HUSK Läsår 2024/2025 grundskolan (2025-09-30), sid. 7

skolorna. Satsningen är en bredare översyn för att identifiera hur lärmiljöerna kan förbättras för att främja trygghet och studiero. Enligt uppgift i intervju är lärmiljöerna i dagsläget inte likvärdiga, och flera intervjupersoner uppger till exempel att deras respektive skolor idag saknar tillräckligt antal grupprum. Rektorer och lärare är nu i processen att se över hur de ska använda resurserna på bästa sätt, och flera klasser får också uttala sig i detta skede kring vad de önskar av sina miljöer. Under våren 2026 ska också en lärmiljö byggas upp i en tidigare förskola. Lärare och rektorer ska sedan successivt besöka den uppbyggda miljön för att testa och tycka till om vad de behöver i sina respektive skolor för att åstadkomma en lärmiljö som bättre främjar trygghet och studiero. Detta lyfts av flera intervjupersoner som ett viktigt arbete för en bättre studiero och trygghet framgent.

6.3.1 Bedömning

Vår bedömning är att skolan i allt väsentligt bedriver ett ändamålsenligt arbete för att tillförsäkra eleverna en undervisning som präglas av trygghet och studiero

Även om lokalerna idag inte i alla delar ger rektor förutsättningar att anpassa lärmiljöerna efter elevernas behov bedömer vi att huvudmannen genom "lärmiljöresan" vidtar åtgärder för utveckling av lärmiljöer. Utifrån elevers och lärares svar i skolenkäten och huvudmannens kvalitetsarbete ser vi att flickor i lägre grad än pojkar upplever sig trygga i skolan; vidare ser vi brister i elevernas studiero, men åtgärder har vidtagits genom insatser inom ram för pedagogisk center.

6.4 SÄRSKILT STÖD

Elever i grundskolan ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. Förutom ledning och stimulans kan elever behöva extra anpassningar eller särskilt stöd för att nå målen. Särskilt stöd regleras i skollagen vad gäller till exempel utredning, beslut och uppföljning. Beslut om särskilt stöd fattas av rektor. Av offentlig statistik framgår att 6,1 procent av eleverna i Skövde kommuns grundskolor läsåret 2024/2025 hade ett åtgärdsprogram. Genomsnittet i riket uppgick till 6,7 procent.

I skolenkäten tillfrågades alla elever i årskurs fem och årskurs åtta om stöd. Den första siffran i kolumnen anger genomsnittet i Skövde kommuns kommunala skolor och den andra siffran genomsnittet i enkätomgången.

Stöd	Årskurs 5	Årskurs 8
Tycker du att du får den hjälp du behöver från skolan för att klara skolarbetet?	7,5 / 7,3	5,6 / 5,9
Hur ofta får du den hjälp du behöver under lektionerna?	7,6 / 7,5	6,8 / 6,7

Skolenkäten för elever i årskurs 5 respektive årskurs 8 våren 2025, Skolinspektionen

Av uppgifterna ovan kan vi se att eleverna i årskurs 5 och årskurs 8 svarar i paritet med genomsnittet i enkätomgången på frågor om stöd. Svaren skiljer sig inte åt mellan flickor och pojkar. 83 procent av eleverna i årskurs 5 tycker att de alltid eller ofta får den hjälp från skolan som de behöver. Av eleverna i årskurs 8 är det 68 procent som tycker det. Fem procent tycker inte alls att de får det stöd som de behöver

Skolenkäten besvaras också av undervisande lärare.

Stöd och särskilt stöd	Undervisande lärare
Hur ofta upplever du att alla elever får den hjälp de behöver på dina lektioner?	6,2 / 6,9
Tycker du att alla dina elever får det stöd från skolan som behövs för att klara skolarbetet?	4,6 / 5,9
Tycker du att extra anpassningar ges skyndsamt till de elever som riskerar att inte klara skolarbetet?	5,2 / 6,4
Tycker du att skolan utreder behovet av särskilt stöd skyndsamt när extra anpassningar inte är tillräckliga?	4,3 / 5,7
Tycker du att skolan ger stöd i enlighet med de behov som utredningar om särskilt stöd visar?	4,3 / 5,9

Skolenkäten för undervisande lärare våren 2025, Skolinspektionen

Av skolenkäten framgår att undervisande lärare i Skövde kommun svarar mer negativt på frågor om stöd och särskilt stöd än genomsnittet i enkätomgången. Tolv procent av lärarna i Skövde tycker att skolan "inte alls" ger stöd i enlighet med de behov som utredningar om särskilt stöd visar att de behöver. 45 procent tycker att skolan "till viss del" ger det. Genomsnittet för Skövde kommun är 4,3 jämfört med genomsnittet i enkätomgången som är 5,9. Intervjuade lärare har olika uppfattningar om hur snabbt en utredning startas. En lärare menar att det går snabbt när en lärare flaggar för behov, medan en annan menar att det kan ta år, trots att läraren signalerar kontinuerligt.

I intervjuer med rektorer framkommer en bild av att detta till viss del beror på en diskrepans kring vad som innefattas i begreppet särskilt stöd, och var gränsdragningen mellan extra anpassningar och särskilt stöd går. Rektorerna menar att lärare ibland kan önska att insatser ska tillsättas utifrån, när det i många fall snarare handlar om ledning och stimulans och extra anpassningar i undervisningen. Det beskrivs i intervjuer ske ett pågående arbete att utveckla arbetet med ledning och stimulans och extra anpassningar i undervisningen i stort, för att utforma undervisningen så att den når alla och på så vis ha så få elever som möjligt som behöver insatser i form av särskilt stöd.

Flera respondenter bedömer att elever i behov av särskilt stöd får det, men att resurserna inte alltid räcker till den omfattning av insatsen som eleven skulle behöva. Ett par respondenter menar att den specialpedagogiska insatsen inte motsvarar behoven och därför måste prioriteringar göras mellan elever som har behov av insatsen.

I kommunen finns en processbeskrivning för arbetet med ledning och stimulans, extra anpassningar och särskilt stöd. Beskrivningen finns tillgänglig som ett digitalt processtöd. Processtödet är detsamma som används i arbetet mot kränkande behandling och diskriminering. Grundskolechefen vill att skolorna genomför klasskonferenser terminsvis för att identifiera elever i behov av särskilt stöd. Grundskolechef och biträdande grundskolechef kallar också rektorerna till så kallade skolkonferenser för att fånga upp behov av åtgärder som finns på enhetsnivå har för att kunna möta elevernas behov av särskilt stöd.

2024 startade kommunen ett pedagogiskt center, bestående av tre funktioner: akutskola, resursskola och kommunal särskild undervisningsgrupp. En bakgrund till införandet var att skolorna hade svårt att hitta lokaler och personal till elever som behövde ges undervisning utanför sin

ordinarie grupp, antingen tillfälligt eller över lite längre tid. Resursskolan utgör en egen enhet där elever kan gå under längre tid. Placeringen utvärderas och omprövas varje termin. Kommunal särskild undervisningsgrupp är en mer tillfällig placering som syftar till att hitta arbetssätt som kan fungera även när eleven går tillbaka till sin vanliga klass. Akutskolan är just akut och där vistas elever bara under en kort tid.

En stor kartläggning och omvärldsbevakning genomfördes innan införandet av pedagogiskt center, bland annat för att inventera med rektorer och elevhälsan vilka elever som skulle kunna vara aktuella för resursskolan. I dagsläget finns cirka 25 platser, vilket uppges inte möta behoven som finns i kommunen, men det finns planer på att öka antalet platser successivt.

Sedan 2024 har kommunen också börjat arbeta med skolsociala team tillsammans med socialtjänsten som till exempel arbetar med elever med hög frånvaro. De har också arbetat i samverkan med kulturavdelningen för att hjälpa elever till aktiviteter och friskfaktorer utanför skolan. Arbetet med skolsociala team uppges i intervjuer vara framgångsrikt.

6.4.1 Bedömning

Vår bedömning är att elever i behov av särskilt stöd endast delvis får det stöd som de behöver.

Utifrån elevernas målluppfyllelse i grundskolan samt lärarnas svar i skolenkäten bedömer vi att eleverna i grundskolan endast delvis får det särskilda stöd som de behöver.

Vi konstaterar att kommunen har ett digitalt processtöd för arbetet med ledning och stimulans, extra anpassningar och särskilt stöd samt att kommunen nyligen infört ett pedagogiskt center, som föregicks av en kartläggning av behov, samt påbörjat arbete med skolsociala team. Vi noterar också att skolkonferenser genomförs för att på övergripande nivå säkerställa att det på enhetsnivå finns förutsättningar att fånga upp elever med behov av särskilt stöd. Även insatser för att säkerställa goda lärmiljöer vidtas. Vi ser mycket positivt på dessa insatser genomförs och bedömer att de kan få positiva konsekvenser på målluppfyllelsen. Parallellt med insatser på längre sikt är det angeläget att huvudmannen säkerställer att åtgärder kan vidtas för att möta de behov som elever, som närmar sig skolpliktens upphörande, har.

6.5 TEKNIK OCH DIGITALISERING

Vid nämndens sammanträde i januari 2025 beslutade nämnden att ställa sig bakom ett förslag från kommunstyrelsen om *Policy för digitalisering*.¹² I yttrandet konstaterar nämnden att begreppet digitalisering kopplas till verksamhetsutveckling och blir därmed "en naturlig del av det systematiska kvalitetsarbetet". Utbyggnad av digitala verktyg kostar dock mycket pengar i en organisation med många användare, vilket kräver ökade resurser. Möjligheter till kostnadseffektiviseringar måste ständigt bevakas, enligt nämnden.

Sedan år 2020 har nämnden haft en digitaliseringsplan och plan för utbyggnad av likvärdig tillgång till digitala verktyg. Staten har under innevarande mandatperiod förändrat synen på hur digitala verktyg påverkar kunskapsutvecklingen. Riskerna med digitalisering ska beaktas och satsningar görs

¹² BUN 2025-01-27 § 3

på skolbibliotek och analoga läromedel.¹³ Nämnden har därför upphävt tidigare beslut om strategi i digitaliseringsplan och antagit en ny ”plan för likvärdig tillgång till digitala verktyg” som ska gälla från och med 2025-04-01.¹⁴ Av beslutet framgår en ny lägsta nivå för elever vad gäller tillgång till digitala verktyg:

- Förskoleklass – årskurs 3 2 elever per ipad
- årskurs 4 2 elever per dator
- årskurs 5-9 1 elev per dator

Under 2024 arrangerades nätverksträffar för digitaliseringshandledare i grundskolan. Nätverken, som var uppdelade mellan fritidshem, låg-, mellan- och högstadiet, träffades två gånger per termin och syftade till kollegialt utbyte, lärande och kompetensutveckling kring hur digitala verktyg kan nyttjas i undervisningen för ökad kvalitet. Nätverken uppges utgöra ett viktigt forum för att höja kompetensen inom skolans digitaliseringsuppdrag.¹⁵

Det framkommer i intervju att förvaltningen ska ta fram en ny digitaliseringsstrategi för sektor barn och utbildning. Förvaltningen avser framgent fokusera på att åstadkomma en jämlikhet i tillgången till digitala verktyg. Tillgången till digitala verktyg och kunskapen om användande ska inte bero på nivån som finns i hemmet uppges i intervju, utan i samband med att lägstannivån minskats finns också ett fokus på att åstadkomma jämn tillgång mellan kommunens skolor.

Nämndens ordförande påtalar vikten av jämlik tillgång till digitalisering, men lyfter samtidigt betydelsen av att teknisk utrustning används på ett klokt sätt i lärandet. Intervjuade rektorer ger exempel på hur digitala verktyg kan stödja barn som behöver tillgång till inläst material eller material på annat språk än svenska. Samtidigt kompetensutvecklas personal, till exempel genom uppdragsutbildning, inom området läs- och skrivutveckling, så att de har de verktyg som krävs för att möta elevernas behov.

6.5.1 Bedömning

Vår bedömning är att nämnden har tagit fram strategi, mål, riktlinjer eller rutiner för teknikanvändningen/digitaliseringen i grundskolan.

Vi grundar vår bedömning på nämndens nyligen antagna plan och på protokoll och intervjuer, i vilka det refereras till det pågående arbetet om likvärdig tillgång till digitala verktyg.

¹³ Se t.ex. <https://www.regeringen.se/artiklar/2024/01/regeringen-satsar-pa-okad-lastid-och-minskad-skarmtid/>, 2025-10-29 kl. 08:30

¹⁴ BUN 2025-03-24 § 20

¹⁵ Årsrapport Systematiskt kvalitetsarbete (SKA) 2024 Förskoleklass och grundskola

6.6 SYSTEMATISKT KVALITETSARBETE

Bestämmelser om systematiskt kvalitetsarbete i förskola och skola finns i 4 kap. skollagen. I lagen framgår att arbetet ska bedrivas på huvudmann- och enhetsnivå och bestå av planering, uppföljning, analys och utveckling. Arbetet ska utgå från målen för verksamheten som formuleras i lag, förordningar och andra styrdokument. Det är alltså inte bara kunskapsmålen som ska följas upp. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Barn- och utbildningsnämnden styr verksamheten bland annat genom verksamhetsplan¹⁶ och beslut om fokusområden. Vid sammanträdet i september 2025 genomfördes en workshop om fokusområden inför kommande mandatperiod. I arbetet deltog nämndens ledamöter, sektorns ledningsgrupp och rektorer.¹⁷

Verksamhetsplan 2025–2027 innehåller två prioriterade utvecklingsmål:

- I Skövde kommun möter barn och elever en undervisning av god kvalitet med godkända studieresultat i nivå över jämförbara kommuner.
- I Skövde kommun är barn och elever delaktiga i, och har inflytande på, utbildningens alla delar.

Till varje mål finns indikatorer såsom andel elever i årskurs 9 som har uppnått betygsriterierna i alla ämnen, andel elever som är behöriga till ett yrkesprogram samt andel elever som anger att de känner sig trygga i skolan och anger att det är arbetsro på lektionerna. Inom varje utvecklingsmål riktas också uppdrag. På föreliggande granskning har följande uppdrag bäring:

- Främja lärandet i alla åldrar genom språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt
- Främja lärandet i matematik i alla åldrar
- Systematisera och utveckla arbetet med trygghet och studiero

Det systematiska kvalitetsarbetet i kommunen bedrivs inom ram för kommunens styr- och ledningsmodell med stöd av nationellt kvalitetssystem för ökad kvalitet och likvärdighet.¹⁸ Prioriterade utvecklingsområden tas fram på nämndnivå. På sektornivå identifieras utvecklingsområden. Det systematiska kvalitetsarbetet genomförs i ett för ändamålet anpassat digitalt system. Dialoger förs årligen mellan avdelningschef och biträdande avdelningschef för grundskolan och respektive rektor. Efter dialogen får rektor uppdrag utifrån nämndens målbild och prioriterade områden.¹⁹

Årligen skriver sektorns avdelningar rapporter över huvudmannens systematiska kvalitetsarbete. Rapporterna beslutas inte av nämnden men diskuteras i dialog mellan nämnd och tjänstepersoner. Årsrapporterna för läsåret 2024/2025 var föremål för dialog vid sammanträdet i oktober 2025.²⁰

I huvudmannens rapport över det systematiska kvalitetsarbetet i grundskolan redovisas indikatorer för målpuppfyllelse av kunskapsmål i årskurs 6 och årskurs 9, kunskapsmål vad gäller läsning i årskurs 1 och 3, kunskapsmål i matematik i årskurs 3 och elevers upplevelse av trygghet och arbetsro. Även

¹⁶ BUN 2024-12-09 § 82

¹⁷ BUN 2025-09-29 *Informationer*

¹⁸ <https://www.skolverket.se/styrning-och-ansvar/styrning-och-kvalitetsarbete/systematiskt-kvalitetsarbete>, 2025-11-26 kl. 14:00

¹⁹ *HUSK Läsåret 2024/2025 grundskolan* (2025-09-30), sid. 2

²⁰ BUN 2025-10-20 *Informationer*

andra uppgifter redovisas såsom andel elever som läser modersmål och antal ärenden om kränkande behandling. Målluppfyllelsen kommenteras i löpande text och referenser finns till enheternas rapporter bland annat vad gäller förutsättningar och progression. Framgångsfaktorer och utvecklingsområden redovisas. I en samlad analys av prioriterade utvecklingsområden redovisas en översiktlig bild av resultat och det arbete som har bedrivits.²¹ Orsaker till exempelvis en negativ trend i matematikresultaten anges vara svårigheter med begreppsförståelse, problemlösning och matematiska resonemang samt brist på speciallärare, traditionella arbetssätt och ”torftiga lärmiljöer”. Elevernas upplevelse av studiero bedöms inte vara tillfredsställande, men det framgår inte vilka orsakerna till resultatet är.

I särskilda avsnitt redovisas och analyseras anmälningsärenden till tillsynsmyndighet och klagomålshantering. Bland annat noteras att ”ett effektivt system för klagomål möjliggör snabb identifiering och åtgärdande av problem på lokal nivå, vilket leder till snabbare lösningar och mindre påverkan på elever och personal”.²² Slutligen lämnas förslag på prioriterade utvecklingsområden. För 2026 handlar det om att fortsätta med tidigare utvecklingsområden, det vill säga att främja läsförmågan och lärandet i matematik i alla åldrar samt systematisera och utveckla arbetet med trygghet och studiero, primärt arbetsron på lektionerna.

Barn- och utbildningsnämnden följer också upp verksamheten genom dialog mellan nämnd och rektor. Det görs genom verksamhetsbesök och dialog med utvalda rektorer.²³ Vid sammanträdet i juni 2025 redovisades under informationspunkt resultatet av Skolinspektionens skolenkät 2025.²⁴ Av nämndens internkontrollplan för 2024 framgår att processerna kopplade till hantering av frånvaro och hantering av särskilt stöd har granskats.

Av intervjuer framgår att ett antal insatser har genomförts i kommunen för att åstadkomma en mer ändamålsenlig resursfördelning, stärka det särskilda stödet, och öka trygghet och studiero. Det handlar bland annat om att en budgetpost har tilldelats grundskolechefen för att fördela medel utifrån kvalitativ analys under året, införandet av pedagogiskt center, samt översyn och insatser för en bättre lärmiljö. Insatserna utgår från det systematiska kvalitetsarbetet och från analyser av behov och förbättringsmöjligheter. De förändringar som genomförts och implementeras nu uppges ännu inte ha fått genomslag i målluppfyllelsen, eller i de enkätresultat som visar att lärare svarar mer negativt på frågor om stöd och särskilt stöd än genomsnittet i enkätomgången.

6.6.1 Bedömning

Vår bedömning är att nämnden i allt väsentligt bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete utifrån studiero och kunskapsmålen för utbildningen.

Vi bygger vår bedömning på huvudmannens dokumenterade systematiska kvalitetsarbete och intervjuer. Vi konstaterar att huvudmannen bedriver ett kvalitetsarbete med systematik. Vi ser att nämnden säkerställer ett tydligt informationsflöde mellan huvudman och verksamhet i båda

²¹ HUSK Läsår 2024/2025 grundskolan (2025-09-30), sid. 13

²² HUSK Läsår 2024/2025 grundskolan (2025-09-30), sid. 16

²³ BUN 2025-04-22, 2025-05-26, 2025-09-24 *Informationer*

²⁴ BUN 2025-06-16 *Informationer*

riktningarna, vilket gör att styrningen är tydlig ner i organisationen samtidigt som huvudmannen har god kunskap om resultat, verksamhet och förutsättningar på enhetsnivå.

Vi noterar vidare att flera insatser nyligen har genomförts för att bland annat stärka resursfördelningen, stärka förutsättningarna för adekvat särskilt stöd, och förbättra lärmiljöer. Dessa insatser grundar sig i det systematiska kvalitetsarbetet, i analyser och identifierade behov. Med bakgrund i den förhållandevis låga måluppfyllelsen i årskurs 6 och årskurs 9 ser vi det som angeläget att löpande utvärdera och följa upp om dessa insatser har effekt på måluppfyllelsen.

7 SAMLAD BEDÖMNING OCH REKOMMENDATIONER

Syftet med granskningen har varit att bedöma om barn- och utbildningsnämndens styrning är ändamålsenlig för att eleverna i grundskolan ska kunna nå målen för utbildningen.

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att barn- och utbildningsnämndens styrning i allt väsentligt är ändamålsenlig så att eleverna i grundskolan ska kunna nå målen för utbildningen.

Se inledning samt respektive rapportkapitel för en mer detaljerad beskrivning.

Utifrån resultatet av vår granskning rekommenderar vi barn- och utbildningsnämnden att:

- säkerställa att elever ges särskilt stöd i enlighet med åtgärdsprogram. Parallellt med centrala insatser för likvärdigt särskilt stöd, såsom pedagogiskt centrum, säkerställa att elever vid skolenheterna får ett särskilt stöd som motsvarar behoven i form och omfattning (3 kap. 7 § 3 st. Skoll)
- följa upp och utvärdera särskilt utvalda områden. (4 kap. 5 § Skoll och Skolverkets allmänna råd Systematiskt kvalitetsarbete, SKOLFS 2012:98)
 - analysera och vidta åtgärder avseende skillnaderna mellan flickor och pojkar avseende trygghet.
 - analysera och vidta åtgärder avseende lärares svar på frågor om stöd och särskilt stöd.
 - följa upp effekterna av de insatser som nyligen införts, till exempel pedagogiskt center, skolsociala team och skolkonferens, för att stärka arbetet med ledning och stimulans, extra anpassning och särskilt stöd.
 - löpande följa upp och utvärdera effekterna av de insatser som nu genomförs kring kommunens lärmiljöer.

Datum som ovan

Azets Revision & Rådgivning AB

Joakim Nertyk

Certifierad kommunal revisor

Specialist

Tove Berg

Kommunal revisor